

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

CUMHURİYET GAZETESİ'NDE KİTAP HABERLERİNİN SUNUMUNA BİR ÖRNEK: METASTAZ

AN EXAMPLE OF PRESENTATION OF NEWS ABOUT A BOOK IN CUMHURİYET
NEWSPAPER: METASTAZ

Osman Vedüd EŞİDİR

Dr. Öğr. Üyesi

Fırat Üniversitesi

ORCID: 0000-0003-2029-4758.

ÖZET

Kamuoyunu bilgilendirme medyanın en temel görevleri arasındadır. Elektronik ve yazılı basın yoluyla gerçekleştirilen bu eylem yazılı basın denilince akla ilk gelen medya organı olan gazeteler aracılığıyla da yapılmaktadır. Türkiye’de Fethullahçı’ların devlet kurumlarına sinsice sızmasının acı tecrübeleri son yıllarda gözlemlenerek yaşanmıştır. 17-25 Aralık 2013 Yolsuzluk ve Rüşvet Soruşturması sonrasında günümüze kadar uzanan süreçte Türkiye medyasının Fethullahçı’lara bakış açısında önemli değişiklikler olmuştur. 4 Şubat 2019 tarihinde Kırmızı Kedi Yayınevi tarafından basılan Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu adlı gazetecilerin birlikte yazdıkları Metastaz kitabı bu değişimi anlama açısından önemli bir kaynaktır. Bu çalışmada, Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ) kumpasıyla 19 ay cezaevinde yatan Pehlivan ve Terkoğlu’nun yazdığı Metastaz kitabı ile ilgili Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan haberler değerlendirilerek elde edilen bulgular çerçevesinde kitabın gazetede nasıl sunulduğunu analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Metastaz, FETÖ borsası, içerik analizi.

ABSTRACT

Informing the public is among the most basic duties of the media. This action, which is carried out through electronic and print media, is also carried out through newspapers, the media organ that firstly comes to mind when print media is considered. The insinuation of Fethullahists into state institutions have been bitterly experienced in Turkey in recent years. The period starting from 17 to 25 December 2013 Corruption and Bribery Investigation up to present, there had been significant change in the perspective of Turkish media to Fethullahists. The book Metastaz, co-authored by Barış Pehlivan and Barış Terkoğlu, published by the Kırmızı Kedi Publishing House on February 4, 2019, is an important source for understanding this change. In this study, the news published in Cumhuriyet newspaper regarding the book of Metastaz written by Pehlivan and Terkoğlu, who had been in prison for 19 months due to the conspiracy of the Fethullahist Terrorist Organization (FETÖ), will be evaluated and the perspective how the book was presented in the newspaper will be analyzed according to the framework of the findings.

Keywords: Metastaz, FETÖ exchange, content analysis.

1. GİRİŞ

Metastaz kitabı 265 bin adet sattıktan sonra birkaç ay içerisinde 19. baskısını yaptı. 23 Mart 2020 tarihinde odatv.com haber portalında yer alan habere göre; Odatv Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan ve Haber Müdürü Barış Terkoğlu’nun kaleme aldığı ve ödüllere layık görülen Metastaz

400

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

adlı kitap yine çok satanlar listesine girdi. FETÖ operasyonları sonrasında devlete yerleşen tarikatların ve FETÖ Borsası'nın perde arkasının anlatıldığı Metastaz, piyasa çıktığı 4 Şubat 2019 tarihinden sonraki bir yıllık süreçte de çok satanlar listesinde yer almaya devam etti. Kitabın son olarak Hürriyet Kitap'ta edebiyat dışı kategorideki kitaplar arasında çok satanlar listesinde yer aldığına dikkat çekildi (URL-1).

“İlk kez yazılan gerçeklerle tabular yıkılıyor” ve “Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu, Metastaz ile devleti esir alan kanserli hücrelere ışık tutuyor” başlıklarıyla tanıtılan kitapta, kitabın şu soruların cevaplarına açıklık getirildiği ifade ediliyordu:

- Menzilci polisler ilk kez göreceğiniz fotoğraflarında ne yapıyordu?
- AKP'li Bakan'ın tarikat şeyhinden özel ricası neydi?
- Devlette FETÖ'den boşalan koltuklara hangi tarikat nasıl yerleşti?
- Nedir bu hüsn-ü şehadet ve FETÖ borsası?
- Hangi cemaat kim için Cumhurbaşkanı'na mektup yazarak kefil oldu?
- Genelkurmay Başkanı'nın “sahip çıkın” dediği isimler neden tutuklandı?
- “Kurda kuşa yem etmeyin” denilen işadamı nasıl hapisten çıktı?
- FETÖ operasyonlarından çıkarılan "imtiyazlı ortaklar" kim?
- Hâkim rüşvet alırken gizli bir operasyonla nasıl yakalandı?
- Hangi gazeteci kendisini MİT'çi diye tanıtıp dolandırıcılık yaptı?
- Çektirdiği fotoğrafları davaları etkilemek için kullanan ismin arkasında kimler var?
- FETÖ operasyonu yapan savcının odasını AKP'liler mi bastı?
- Erdoğan'ın tehdit edildiği toplantıdan yara almadan çıkan ünlüler kim?
- Üstü kapatılan telefon görüşmelerinde neler konuşuldu?

2. LİTERATÜR TARAMASI

Yapılan literatür taraması sonucunda Metastaz adlı kitabın yazılı basında sunumuna ilişkin herhangi bir çalışma yapılmadığı görülmüştür. Böylesine anlamlı bir kitabın, yazılı basında çıkan haberlerde yansıyan yüzünün değerlendirilmesinin yapılması literatüre zenginlik katacağı düşünülmüş olarak araştırma tamamlanmıştır.

3. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırma içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. “İçerik çözümlemesi, iletişim içeriğinin, genellikle önceden belirlenmiş sınıflamalar (kategoriler) çerçevesinde sistematik olarak gerçekleştirilmesini sağlayan bir araştırma tekniğidir” (Geray, 2011:151).

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Gazeteci Barış Terkoğlu sosyal medya üzerinden yaptığı paylaşımda yazarı olduğu Metastaz kitabın D&R'da satıştan kaldırıldığını ifade etti. Metastaz'ın satıştan kaldırılma nedeninin Pelikan yapılanmasının seçim sonrası provokasyonunun haberini yapmaları olduğuna dikkat çeken Terkoğlu; Türkiye'deki cemaat yapılanmalarının devletle arasındaki bağların somut bir şekilde ortaya konulduğu söyledi. Barış Terkoğlu, @baristerkoglu adlı Twitter hesabından yaptığı açıklamada şu ifadelerle yer vermiştir:

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

“D&R, internet sitesinde çok satanlar arasında bulunan #Metastaz’ı, Pelikan yapılanmasının provokasyonlarını yazmamızın ardından talimatla mağaza standlarından kaldırmış. Böylece hem kitap hem Pelikan deşifresi doğrulandı. Unutmasınlar, kitaplara saldırmak FETÖ’yü kurtarmamıştı.”

3.2. Araştırmanın Evreni, Örneklemi ve Sınırlılıkları

Araştırmanın evrenini Türk yazılı basını, örneklemi ise Basın İlan Kurumu’nun resmi internet sayfasında yer alan yaygın gazetelerden basit tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen Cumhuriyet gazetesi oluşturmaktadır. Metastaz adlı kitabın yayım tarihi olan 4 Şubat 2019 tarihinden 23 Nisan 2020 tarihine kadar olan süreçte çıkan haberleri içerik analiziyle analiz edilmiştir. Araştırma yalnızca Cumhuriyet gazetesinde Metastaz konulu haberlerin içerik analizinin yapılmasıyla sınırlıdır.

4. ARAŞTIRMANIN BULGULARI

Kitabın yayınlandığı 4 Şubat 2019 tarihinden 23 Nisan 2020 tarihine kadar Cumhuriyet gazetesinde kitapla ilgili haberler içerik analizi yöntemi ile kronolojik olarak incelendiğinde bu süre içerisinde gazetede toplam 20 adet haberin yer aldığı görülmektedir. Bu haberlerden 6’sı kitabın ödül aldığına ilişkin veya söyleşi vs. tanıtım türünde haberlerdir. 8 adet haberde ise FETÖ başta olmak üzere kitapta dikkat çekilen temel konulara ilişkin haberler yer almaktadır. Zülal Kalkandelen, Mine Gökçe Kırıkkanat, Zafer Arapkirli, Emre Kongar bir adet ve Barış Terkoğlu’nun iki adet olmak üzere kitapla ilgili toplam 6 adet köşe yazısı ilgili tarih aralığında gazetede yayınlanmıştır.

4 Şubat 2019 sayfa 3 Barış Terkoğlu – Kör nokta- Köşe Yazısı- Yargının 1 numaralı tarikatı

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“(...) Siz bu yazıyı okurken ben belki bir kitabevinin önünden geçiyorum. ‘Metastaz’ çıktı. 8 yıl önce devleti esir alan kanserin bugüne yansımasını anlatıyor. Makbul tarikatlar, yasaklı olanlar. Yargıda olanlar, poliste örgütlenenler. Parayla adaleti satın alanlar, mahkemelerin arka kapısından çıkanlar.

Fethullahçılar onu seviyordu

“Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi” diyor ya Akif, şimdi “tekerrür çağı”ndayız. En eski günahlar en yeni yollarla işleniyor.

‘Metastaz’ geçen hafta matbaadaydı. Televizyonlar ise “Zühtü Arslan Anayasa Mahkemesi Başkanı oldu” diye haber veriyordu.(....)

‘Metastaz’ kitabında, FETÖ davalarında “Hak Yolcuym” savunmasının ne kadar popüler olduğunu yazdık. İskenderpaşa Cemaati mensubiyetini ifade eden “Hak Yolcuym” lafı kimileri için bir tür kurtuluş kapısı gibi görünüyor.”

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

4 Şubat 2019 sayfa 1/6 Terkoğlu ve Pehlivan'ın kitabı 'Metastaz'da çarpıcı iddialar/FETÖ borsasındaki Menzilci

İç sayfa başlık: Menzilci hâkim FETÖ borsasından çıktı

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan, yeni kitapları 'Metastaz'da devletin içinde palazlanan tarikatlara tutunan FETÖ'nün nasıl sistem içinde kaldığını anlatıyor. Kitap FETÖ'yle mücadelenin nasıl yürütüldüğüne ilişkin örnekler de barındırıyor.

“Devletin yargısı ve polisi, halen Fethullahçı Terör Örgütü'ne üye olmakla ve örgütü finanse etmekle suçlanan bir iş insanı ile işbirliği yapıp başka bir tarikatın müridi olan görevdeki bir yargı mensubuna suçüstü yapmak durumuna düşmüştü. Evet, çok acıydı!”

15 Temmuz darbe girişimi sonrası FETÖ'nün başka örgütlere tutunarak nasıl sistem içinde kaldığını ve başta Menzil olmak üzere başka tarikatların devlet kurumlarında nasıl palazlandığını anlatan kitap, FETÖ ile mücadelenin ne durumda olduğuna dair de önemli ipuçları veriyor.”

8 Şubat 2019 sayfa 8 Zafer Arapkirli –Vâveyla- köşe yazısı / İlga-i Cumhuriyet

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“(....) “Devletin işleyişini hızlandırma” gerekçesi ile Tek Adam rejimini bağırta bağırta kanırta kanırta “Atı (Ç)alıp Üsküdar'ın ötesine dört nala geçirme” harekâtı ile tesis ettiler. Bunlar da, son rötuşlar. Mahkemelerin de, devletin en ufak birimine kadar her kademesinin de bir tek kişinin ve çevresindeki kliğin, daha da vahimi, yeni ve alternatif tarikat ve cemaatlerin (bkz. Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan'ın METASTAZ kitabı) iradesi ile doğrudan tayin edildiği bir sistem, hangi mahkemeden hangi yasal başvuru ile geri döndürülebilir?”

10 Şubat 2019 sayfa 16 Mine G.Kırıkkanat-Röveşata-köşe yazısı / Kusursuz bir iddianame: Metastaz

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“(....) Gazeteciliğin iktidar kasıdeciliğine indirgendiği günümüzde, bağımsız ve araştırmacı tüm genç meslektaşlarımız başımızın tacı; Barış Pehlivan ile Barış Terkoğlu ikilisi ise, çeliğine Silivri'de su verilmiş kılıç kalemleriyle gurur kaynağımızdır. “İki Barış”ın son eseri Metastaz, kitaptan öte kunt bir iddianame... Suç ne, suçlu kim, her şey açık. Bu ülkeye adalet ve dürüstlük geri geldiğinde, yargıya rehber olacak!”

7 Mart 2019 Sayfa 2 Emre Kongar- Aydınlanma - köşe yazısı – FETÖ'den bugüne: Yargıda METASTAZ

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“(....) Aslında bu sorunun yanıtı şu sıralar elimden düşüremediğim, tekrar tekrar dönüp okuduğum bir kitaptan veriliyordu:

Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu tarafından yazılan, Kırmızı Kedi'nin bastığı METASTAZ!

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

Bu kitap “Birinci Silivri’den İkinci Silivri’ye mi?” sorusuna yanıtı “Kanserli hücrelerin sıçraması” olarak veriyor:

“FETÖ’yü en çok kansere benzetiyorlar. Organda kontrolsüz çoğalıyor. Bünyeyi esir alıyor. Tedavisi için ise hastalıklı doku kuşatılıp büyümesi durduruluyor ve ortadan kaldırılıyor.

Ya kurtuluş beklenen el, hastalığın kaynağıysa?

Metastaz diyoruz, kanserli hücrenin sıçramasını anlatıyor. Durdurulamayan hastalıklı yapı kendisine yeni bir organ buluyor. Vücudu apansızca yakalıyor...

15 Temmuz, devletin içine yerleşmiş FETÖ tümörünün vücudu teslim alma girişimiydi. Neyse ki başaramadı.

ADİL BİR GELECEK İÇİN...

HER RENK ÇİÇEĞİN AÇTIĞI TOPRAĞA DUYULAN ÖZLEMLE...

DEMOKRASİ İÇİN, CUMHURİYET İÇİN, ADALET İÇİN...

DÜŞTÜĞÜMÜZ YERDEN KALKMAK İÇİN...

METASTAZ’I OKUYUN!”

17 Mart 2019 Sayfa 1/4 FETÖ Borsası mı? Ağır Suçlama/Soruşturma Sürüyor

İç Başlık: Savcılara soruşturma

Eski Hakime Yeni Dava

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Barış Pehlivan ve Barış Terkoğlu tarafından kaleme alınan “Metastaz” kitabında Akdemir’in karıştığı olaylar yer alıyordu. Akdemir hakkındaki yeni davanın “Metastaz” kitabındaki iddialarla ilgili olduğu öğrenildi.”

19 Mart 2019 Salı sayfa 8 Metastaz / Zülal Kalkandelen- köşe yazısı- Direnç ve Umut

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“(...) Evet, Türkiye Cumhuriyeti’nin kılcal damarlarında yeniden başka tarikatlar örgütleniyordu. O tarikatların üniforma giymiş müritleri, devletin yeni sahibi olmak için sabırla, sessizce ve gizlice bekliyordu.” Bu satırlar, Barış Pehlivan ile Barış Terkoğlu’nun imzasını taşıyan Metastaz adlı kitaptan alıntı.

Kitapta sadece devlet kurumlarına sızmakla kalmayan bu virüsün dernekler, vakıflar ve sivil toplum örgütleri tarafından nasıl desteklendiği de anlatılıyor. Medyanın ve iş dünyasının çıkar için bu hastalıklı yapıyla kurduğu yakın temas ayrıntısıyla ele alınıyor.

Hatta o kadar ki Atatürkçü sanılan bazı isimlerin Fethullah Gülen ile ilişkileri ortaya seriliyor. Burada özellikle isim vermiyorum ki kitabı alıp tümünü satır satır okuyun.

FETÖ konusunda bugüne kadar yazılıp söylenenleri isim isim, olay olay ayrıntılandırıp somutlaştırıyor Metastaz. Çok net bir şekilde görülüyor ki, bu terör örgütü, gerçek Atatürkçüler dışında herkes tarafından desteklenmiş... (....)

Metastaz’ı okuduktan sonra, Türkiye’yi içten kemiren dış destekli FETÖ belasının net bir röntgen filmini görmüş oluyorsunuz.”

21 Nisan 2019 sayfa 9 Hücreme de bahar geldi

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Eski CHP milletvekili Barış Yarkadaş, 29 Haziran 2018’den beri Silivri Cezaevi’nde tutuklu bulunan eski CHP milletvekili ve PM üyesi Eren Erdem’i ziyaret etti. Ziyaretin ardından sosyal medya hesabından açıklama yapan Yarkadaş, Erdem’in günlerini adaletin sağlanmasını bekleyerek ve kitap okuyarak geçirdiğini belirtti. Yarkadaş, “En son okuduğu kitap Barış Terkoğlu ile Barış Pehlivan’ın yazdığı Metastaz...” ifadesini kullandı.”

27 Nisan 2019 sayfa 14 ‘Biz bu noktaya nasıl geldik?’

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Metastaz” adlı kitaplarıyla birçok sorunun yanıtını arayan gazeteci-yazar Barış Pehlivan ile Barış Terkoğlu “Biz Bu Noktaya Nasıl Geldik” başlıklı söyleşiyle okurlarıyla buluşacak.”

28 Ekim 2019 sayfa 6 Dil Derneğinin Ödülü Metastaz’a

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Dil Derneği Emin Özdemir Ödülü’ne gazetemiz yazarı Barış Terkoğlu ile Barış Pehlivan’ın birlikte kaleme aldığı “Metastaz” kitabı değer görüldü. Terkoğlu ve Pehlivan’a ödülleri, 1 Kasım’da düzenlenecek törenle verilecek.”

9 Kasım 2019 sayfa: 13 Metastaz’a Özgürlük Ödülü

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Türkiye Yayıncılar Birliği(TYB) tarafından düzenlenen “2019 Yılı Düşünce ve İfade Özgürlüğü Ödülleri” 7 Kasım’da, TÜYAP 38.Kitap Fuarı’nda düzenlenen törenle verildi. Yazar dalında verilen ödülü yazarımız Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan birlikte yazdıkları Kırmızı Kedi Yayınları’ndan çıkan “Metastaz” adlı kitaplarıyla Onur Yazarı Adnan Özyalçiner ve PEN 2.Başkanı Halil İbrahim Özcan’ın elinden aldılar.”

9 Kasım 2019 Kitabın yazarları Terkoğlu ve Pehlivan için TÜYAP’ta tören yapıldı/ ‘Metastaz’a Özgürlük Ödülü

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Türkiye Yayıncılar Birliği (TYB) tarafından düzenlenen “2019 Yılı Düşünce ve İfade Özgürlüğü Ödülleri” önceki akşam TÜYAP 38. Kitap Fuarı’nda düzenlenen törenle verildi. Yazar dalında verilen ödülü yazarımız Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan birlikte yazdıkları Kırmızı Kedi Yayınları’ndan çıkan “Metastaz” adlı kitaplarıyla Onur Yazarı Adnan Özyalçiner ve PEN 2. Başkanı Halil İbrahim Özcan’ın elinden, “Bu ödülü İlhan Erdost’un öldürüldüğü gün almaktan onur duyuyoruz” diyerek aldılar.”

12 Kasım 2019 sayfa: 14 Kitapla dolu bir hafta...

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Söyleyecek sözü, sunulacak emeği olan herkes okurlar ve sanatseverlerle ana teması “Edebiyatımızda 50 Kuşağı” olan 2-10 Kasım tarihleri arasında TÜYAP 38. İstanbul Kitap Fuarı ve 29. İstanbul Sanat Fuarı’nda yüz yüze geldi. Türkiye Yayıncılar Birliği (TYB)’nin UNESCO’ya sunacağı “İstanbul 2022 Kitap Başkenti Projesi”ne hükümet ve yerel yönetim tam destek verdi.

Söyleşi ve imza stantlarında ile ödül törenlerinde yazarlarımız: Erdal Atabek, Zeynep Oral, Alev Coşkun, Öner Yağcı, Orhan Bursalı, Mine Kırıkkanat, Ataol Behramoğlu, Barış Terkoğlu, Erol Manisalı, Işık Kansu, Barış Doster, Mehmet Ali Güler, Mustafa Balbay, Miyase İlknur, Şükran Soner, Mine Söğüt, Ayşegül Yüksel, Turgay Fişekci, Oğuz Demiralp, Faruk Duman, Yüksel Pazarkaya, Mustafa Kemal Erdomol, Sevgi Özel, Hafize Çınar Güner, Enver Aysever ve çizirimiz Behiç Ak okurlarıyla buluştu.”

4 Mart 2020 sayfa: 1/9 Haber Ödülleri Cumhuriyet’e

Resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“ÇGD ödüllerini kazananlar belirlendi. Yazarımız Miyase İlknur, Haber Ödülü’nü, muhabirimiz Seyhan Avcı, Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Ödülü’nü kazandı. Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan “Metastaz” adlı kitaplarıyla ödül aldı.”

5 Mart 2020 sayfa:4 FETÖ’cüler sevindi

Resim yok

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Barış Terkoğlu’nun gözüaltına alınması FETÖ’cülerini sevindirdi. Firari FETÖ’cü Adem Yavuz Arslan, sosyal medya hesabından “Siz Erdoğan’a hatta ondan daha despotuna layıksınız. 9 yıl sizi gözüaltına aldırın, tutuklatan ile bugün gözüaltına aldırın aynı kişiydi” mesajını yayımladı. Bir diğer firari FETÖ’cü Emrullah Uslu ise mesajında “Söylemişim Ergenekon Erdoğan kavgası başladı diye”. Odatv Libya’da öldürülen MİT mensubunun mezarını ve fotosunu yayımlayarak @R.T.Erdoğan’a (kirli işlerinizi biliyoruz) diye gözdağı verdi, RTE de resti gördüm dedi. Bu Ergenekon’un MİT TIR’ları olayıdır” ifadelerini kullandı.”

6 Mart 2020 sayfa: 9 FETÖ’nün bıraktığı yerden Pelikancılar devam ediyor

Resim yok

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Ergenekon kumpas davasında 19 ay tutuklu kalan Barış Terkoğlu, FETÖ’cülerin yanı sıra AKP içerisindeki “Pelikancılar” olarak bilinen grubun hedefindeydi. Metastaz kitabında yargı içindeki kripto FETÖ’cülerini deşifre eden Terkoğlu, gazetemizde yayımlanan yazılarında ‘Pelikan’ grubunun faaliyetlerini ve fişlemelerini gündeme getirmişti. Terkoğlu’nun yazılarında ‘iktidar içi çete’ dediği “Pelikan” grubu Odatv’nin haberlerine ve manşetlerine konu olmuştu. “

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

11 Mart 2020 sayfa: 1/9 Gazeteciler ‘Acil’ İddianame Bekliyor/Silivri’den mesaj var
Birinci sayfada gazetecilerin vesikalık resimleri var. İç sayfada resim var.

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Libya’da şehit olan MİT mensubuna ilişkin haberler nedeniyle gazeteciler, CHP milletvekili Utku Çakırözer aracılığıyla dışarıya seslendi:

Bariş Terkoğlu: Yargı içindeki bağlantıları bir bir çıkardığımız için rahatsızlar. İntikam operasyonu. Mumcu’nun gazetesinde yazıyor olmanın sorumluluğunu madalya olarak taşıyorum.

Bariş Pehlivan: Kendimizi Metastaz kitabının içinde hissediyorum. Ortada suç yok. Ağır cezada yargılanmayacağız. İstenirse iddianame bir günde tamamlanır. Türkiye bu ayıptan kurtulmalı.”

12 Mart 2020 sayfa: 8 Başarır’dan Silivri raporu / Tutuklanma nedeni Metastaz 2
Resimsiz

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Silivri Cezaevi’de tutuklu bulunan gazeteciler Bariş Terkoğlu, Bariş Pehlivan, Murat Ağirel ve Hülya Kılınç’ı ziyaret etti. Başarır, ziyaret sonrası CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’na sunduğu raporda, “Yargıyı şekillendirdiği iddia edilen Pelikan grubu araştırmalıdır” dedi. Başarır, Terkoğlu ve Pehlivan’ın asıl tutuklanma nedenlerinin yeni çıkaracakları “Metastaz 2” kitabı olduğunu belirtti. Başarır, o kitapta da Bariş’ların, “İstanbul Adliyesi, Cumhurbaşkanı’nın avukatlarıyla olan ilişkiler, Pelikan örgütü ve FETÖ borsasını irdelediklerini” belirtti.”

26 Mart 2020 sayfa 1/3 Silivri’den Altıncı Mektup/En Kötüsü Kandırılma Hastalığı
Bariş Terkoğlu –Kör Nokta- köşe yazısı – Koronadan önce Menzil

Birinci sayfadan köşe yazısı tanıtılıyor – Resimli (yazarın resmi)

Köşe yazısında vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“Devletler’de iki kuvvet olur. Biri yukarıdan, biri aşağıdan gelir. Bizim memlekette yukarıdan gelen kuvvet cümlemizi eziyor. Aşağıdan ise bir kuvvet hasıl etmeye imkân yoktur. Bunun için papuççu muştası gibi yandan bir kuvvet kullanmaya muhtacız. O kuvvetler de sefaretlerdir.”

Teşhis koyanlar gücü yeterse reçete de yazıyor. (...)

Gelelim Sağlık Bakanlığı meselesine...

Cumhuriyet tarihinin en uzun süreli Sağlık Bakanlığı’nı yapan Recep Akdağ, genç yaşından beri Menzil cemaati müridiydi. Erzurum’da tıp fakültesinde hocalık yaparken, bir başka Menzilci bakan Taner Yıldız aracılığıyla AKP ile buluştu. Metastaz kitabında Akdağ döneminde Sağlık Bakanlığı’nın nasıl Menzil Bakanlığı olduğunu yazmıştık. Aslında her şey çok açıkmiş!”

13 Nisan 2020 sayfa 1/12 İstihbarata cezaevinden mahkûm alma yetkisi/’Hedef gazetecilere gözdağı’

Birinci sayfada resim yok – İç sayfada resim var

Haberde vurgulanan bölüm şu şekilde ifade edilmiştir:

“CHP Milletvekili Murat Emir, genel kurulda yaptığı konuşmada af yasasının adaletsizlik getirdiğini belirterek gazetemiz yazarı Bariş Terkoğlu ile gazeteciler Bariş Pehlivan, Hatice Kılıç

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

ve Murat Ağirel'in tutukluğunun altında "Hukuki gerekçe bulunmadığını" vurguladı. Emir, "Asıl hedef onları susturmak, onlar üzerinden Türkiye'deki yazarlara, gazetecilere gözdağı vermek ve onların yazmış olduğu Metastaz kitabını cezalandırmak" dedi. Metastaz kitabı ile ilgili olarak savcının "İkinci kitap geliyor mu" sorusunu yönelttiğini kaydeden Emir, "İkinci kitap gelsin istemiyorlar çünkü iktidarı korkutacak, iktidarın devlet kadrolarını nasıl tarikatlara peşkeş çektiğini, aslında nasıl FETÖ'nün devam edebildiğini anlatan somut örneklerle dolu. Düşünce suçlarının, siyasi suçlarının, eline silah almamış kişilerin mutlaka bu kapsama alınması lazım" diye konuştu."

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Türkiye'nin son yıllarda yıldızı en çok parlayan gazetecilerinden ve entelektüellerinden biri olan Barış Terkoğlu, kitabın yazarı olmasının yanı sıra Cumhuriyet gazetesinin de köşe yazarıdır. Gazetede yer alan tanıtım haberlerinin dışında Metastaz'ın sıradan bir kitap olmadığı anlaşılmaktadır. Gazetecilik mesleğinin incelenmesi ve sorgulanması gereken konulara ilişkin önemli bir örnek kitap niteliğinde olan Metastaz, Cumhuriyet gazetesinde köşe yazılarıyla ve haberlerle Türkiye kamuoyunda gündem yaratmıştır.

Metastaz kitabında dikkat çekilen konular temel olarak incelendiğinde 'FETÖ Borsası'na vurgu yapıldığı görülmektedir. Bir kişi FETÖ'den soruşturuluyor, gözaltına alınıyor veya tutuklanıyorsa ya da soruşturulması, tutuklanması, gözaltına alınması ihtimali varsa ve eğer o kişi para sahibi ise devreye birileri girebilmektedir. Birilerinin; bir başka deyişle, bir polisin/hakimin/savcının/avukatın/siyasetçinin devreye girmesi o kişinin söz konusu soruşturmadan karşılığında para vererek incelikte çıkartılabilmesi anlamına gelmektedir. Buna 'FETÖ borsası' denilmektedir. Bu ifadeyi literatüre kazandıran milletvekili ve gazeteci Şamil Tayyar'dır. Siyasetçilerle, yargının önemli isimleriyle, savcılarla, hakimlerle, Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) üyeleriyle, fotoğraf çektirip; o fotoğraf üzerinden 'benim çevrem çok geniştir, ben seni cezaevinden çıkartırım' diyen bir çetenin varlığına dikkat çeken Metastaz kitabı, Türkiye kamuoyunda henüz baskıya girmeden önce dahi konuşulmaya başlandı ve 'metastaz' kelimesi her yerde duyuldu. FETÖ ile mücadelede yargıdaki aksaklıkları anlatan kitap Cumhuriyet gazetesinde de geniş yer buldu.

FETÖ, kendi örgütlenmesini, asıl güç tuttuğu yerleri bu soruşturmaların dışında bırakıp ilişkisiz insanları soruşturmalara dahil ederek bu soruşturmaları mümkün olduğunca içinden çıkılmaz hale getirmeyi hedeflemektedir. Böylece kendilerini masumlaştırıp, mağdur edebiyatı ile 'Herkes FETÖ'cü olursa hiç kimse FETÖ'cü olmaz' planı uygulamaya konmak istenmektedir. FETÖ bir suç örgütüdür. Onun adına suç işleyen ve suça karışan kişi FETÖ'cüdür. Fethullahçılar, kendi bulaştıkları pisliği herkese teşmil ederek böylelikle aradan kendilerini kurtarmaya çalışmaktadır. Yayın politikası kitaba yakın olan Cumhuriyet gazetesinde de kitapla ilgili haberler detaylı analiz edildiğinde kitapta buna dair alınması gereken önlemler vurgulanıp bu konuya dikkat çekildiği görülmektedir.

KAYNAKÇA

INTERNATIONAL ASIAN CONGRESS ON CONTEMPORARY SCIENCES-IV

Geray, Haluk (2011). *Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş: İletişim Alanından Örneklerle*, 3. Bs., Ankara: Ezel Basın Yayın Dağıtım.

URL-1: <https://odatv4.com/metastaz-yeniden-listeye-girdi-23032023.html> , Erişim Tarihi: 25 Mart 2020

04.02.2019-23.04.2020 tarihleri arasında yayımlanan Cumhuriyet gazeteleri.